

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félsz évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklámzicziók:

SALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felelős szerkesztő: **Dr. CZIFRAK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **SZTERN HUGÓ.**

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 30 fill., többszöri hirdetésnél soronként 20 fillér.

Nyitlert sora 50 fillér.

Népek imperializmusa.

Minél tisztábban bontakoznak ki lassanként a háboru okai, annál jobban domborodik ki a tény, hogy a háboru feloldozásáért — a személyes felelősségek mellett — egy, eddigelé nem eléggé méltott másik nagy felelőssége is merül fel.

Be kell látni, hogy bármily önkényesen garázdálkodjék is a vérengző czár, bármily nagy is legyen a háborus uszítók befolyása Franciaországban és Itáliában, bármily szolgálatkészen is állottak az oroszok rendelkezésére a szerbek és bármily ügyesen használták is ki Asguits és Grey a viszonyokat saját céljaikra: a háboru mégsem tört volna ki, ha annak előfeltételét alapot nem találnának a népek széles rétegeiben.

Oroszország ki akarta terjeszteni hatalmát Közép Európára, az »Itália irredenta sohasem titkolta, hogy Délitiro'lon kívül az Adria szálvákta keleti partjaira is fáj a foga és Szerbia területésségének mohóságát ismerte az egész világ.

De nemcsak Oroszország, Itália és Szerbia, hanem Franciaország is vágyodott területhódításokra. Fecsegett ott revánseszmékről, de kivánságaiknak határa nem Elzász-Lotharingia területek megszerzése lebegett szemük előtt.

S hogyan akart Anglia ezekből a hódítási aspirációkból hasznot húzni? Akkért, hogy a Németországra rohanó hordak pusztításai révén tönkremenő német kereskedelem hasznát magához ragadja.

A német kereskedelem szálka az ellenség szemében. Előle el akarják zarni Oroszországot, Franciaországot, Itáliát, ha lehetne, az egész világot. A színjáték rendezője Anglia, mely nem területeket, hanem a gazdasági világhuralmat akarja megszerezni.

A hódítási vágy magában a néppen gyökerezik. A népeknek ez imperializmusában kell keresnünk azt a mozgató erőt, amely lángba borította a világot; ez az imperializmus magyarázza meg, hogy a pacifizisták álmokból a rettenetes kiábrándulás zavarta fel az emberiséget. A pacifizisták törekvései a legutóbbi husz eszendő óta arra irányultak, hogy Németországot és a monarchiát leszerelésre bírják és a békefrázisok, melyeket a nagy nemzetközi szindikátusok pártértekezletlein hangoztattak, — tisztelet a jóhiszemű kivételéknek — tulajdonképpen nem szolgáltak más célt, mint a középponti hatalmak belső erejének és ellentállóképességének összeroppanását.

Hogy hova jutottunk volna, hogyha ezeknek a pacifizista óhajoknak megfelelően

azt most világosan mutatja a háboru, amely különben megmutatja azt is, hogy az az irány, melyet a pacifizizmus eddig követett, teljesen elhibázott volt.

A pacifizizmusnak' hogy jövendő háborukat lehetetlenekké tegyen, nem az uralkodók, hanem a népek oktatójával kell felcsapnia. A pacifizizmusnak le kell küzdenie a féktelen vágyat az önkényuralomra, a szomszéd leigázására és letérésére irányuló szándékot, amelyet most teljes meztelenségében állított elének a háboru Németországban, Ausztria Magyarországon, Bulgáriában vagy Törökországban senkimen gondolt valaha arra, hogy idegen tulajdomban elajátítson! csak arra törekedtünk, hogy megvédjük állami integritásunkat és védekezzünk külberohanások ellen.

Hol lehet Ausztria-Magyarországban hódítási vágyat találni? Inkább azt láthatjuk, hogy az egyes népek és néptörzsek imperializmusa a belső uralom magához ragadására törekszik, hogy, a hegemonia megszerzése céljából egymással kelnek síkra, így igyekezve imperialisztikus vágyukat kielégíteni. Egész imperializmusuk tehát belső viszálykodásokban összekocczanásokban merül ki és azt a külfölddel érezettni nem akarják, nem is érezetik.

A háboru gyors végett vetett a belső összeccapásoknak és tömör fálánkszszá egyesülve állunk ellent az ellenség imperialisztikus gonoszságainak.

Rendületlenül bizunk e gonoszágok letiprásában, a végső győzelmünkben, mely egyuttal az igazság győzelme is.

Rendelje meg lapunkat a harctéren levő férje, fia, testvére, rokona stb. részére. Nagy örömet szerez nekik. **Lapunkat a tábori posta rendszeren kézbesít!**

H I R E K.

Háborus országos vásár.

Tikkasztó nyári hőség . . . olyan a levegő, mintha minden atomját üstbe hevítették volna Kúnn a sátorok közt vígan folyik a vásár. A magyoryó puszelli, az álmosító kukor, a szines kendő, a mézes kalács, a kávés ibrik, egynagy khaoszba várják új gazdájukat.

Más azonban a vásárlási kedv mint régen; a háboru bélyege mindenben. Csak a paraszti ruhák szín variációja a régi. Itt-ott egy gyászruhás asszony; réveteg, szomorú arccal jár-kezel a legnagyobb földi győtelemmel ujjonnan besorozott katonájára.

A Dobray Szállótól egy pár lépésre furcsa kórus énekel. Egy férfi és egy nő. Háborus nótákat dalolnak, a tömeg körülállja, hallgatja s nem fukarkodik a dícsértetben, de még a krajcárba se.

A ponyvairodalom a legbiztosabb talajon működik. Az öreg Örsze néni, a legfiatalabb leányzóig egyformán lelkesedik Romeo és Julia szerelme, Rinaldo Rinaldini és Rózsa Sándor betyár története iránt.

Vigan szól a verki is, háborus nótát játszik:

Bujdosója lettem a világnak,
Besoroztak engem katonának,
Vidd el szellő üzenetem,
Hadd sirasson a kedvesem,
Ha el esek nagy Bukovinában.

Közben vigan huzzák a planetát. Már az is háborus vonatkozású lett, cédulája azt mondja:

»Akiért az ön szive aggód, most biztos fejedékben létez. Sok dicső ütközetben harcol és kitüntetésre van felterjesztve.«

— Ez csak afféle svindli! — mondja nagy bölcsen a körülállóknek egy asszony — mert hát az én Jancsim már az első harcokban elhalt. De azért nem tördök senki se vele: »ezeknek is kell élni«, mondja egy nagybajszu vend.

Egy sátor alatt Vilmos császár, Ferencz József, Hindenburg, Kossuth Lajos meg Petőfi a csataterén adnak egymásnak találkozt. Kelendő portéka mindegyik.

A vásár egyik részén amerikai gyorsfényképeszet.

Egy jól táplált bácsi szives szavakkal csalogatja be a népet:

— Tessék, tessék, amerikai gyorskép csinálás, 3 darab egy korona, 6 darab 80 krajcár. Élthü tökéletes képek; katonák, örmestériül lefelé kedvezményes áron kapják; tessék, tessék, beszállani.

A vásár másik részén pufo a dob és egy pár itthon maradt vékony legényke olyan büszkén kocsikázik át a piacon, mintha egy Fokker gépben ülne.

Legnagyobb vásári szenzáció azonban az óriási drágaság. Hallatlan áron kell el minden.

A forróság és a drágaság karöltve járnak. Hiába, háborus idők, háborus vásárok járnak.

Vásári tudósításunkat még csak azzal egészítjük ki, hogy éber csendőrségünk megdöböntő tapasztalatokat szerzett a hagyma úzerkedés terén amennyiben Fehér Bára, Geld Márkné, Ruisz Ferencné bántornyai földmives asszonyokat tetten érte, mikor ezek a hagyma elárutítás körül árdragító vissza éléseket követtek el, amennyiben hagy mákért oly horribilis árakat kértek, amelyek egyenest felháborítottak voltak. Az asszonyokat a szolbíróságra kísérték ahol őket fejenként 40 korona pénzbüntetésre ítélték el.

— Kinevezés. Ő felsége a király Szabadffy Józsefet, Szabadffy József bírósági végrehajtó fiát hadnaggyá léptette elő.

— Előléptetett érdemőrnök. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy Ő felsége Vég Gyula szentgotthárdi főmőrnöknek az erdőtanácsosi címet adományozta.

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

— **Kitüntetés.** A legfelsőbb hadvezetőség Kemény Mór muraszombati kávéházi tulajdonost a 4-ik repülőosztaghoz beosztott népfelkelő őrmestert a koronás ezüst érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján tüntette ki. Kemény Mór hat fivérével együtt a háboru kiütése óta teljesít katonai szolgálatot és vitéz magatartásával méltóan érdemelte ki a szép kitüntetést.

— **A vas.** Vasárnapot öntötte el a hegyeket és a völgyeket: forgalomba kerültek az új huszifüllérek. A népek az aprópréz fajta változása mindig nevezetesebb mulatsága volt de az országunk nem jelentett eseményt. Most azonban a vas-hasszifüllérek kibocsátása valószínű szimbólum. A vas rányomta belyéget utolsó éveinek képe. A vasból öntik a fegyvereket, vascsokik viszik katonáinkat a frontra. Szövetségeseink annyira megbecsülték a vasat, hogy legnagyobb katonai kitüntetések is ebből faragják. A vas a háboru kenyere és minden hadviselőfél lázas igyekezetével van azon, hogy minél nagyobb hegyeket állítson belébe. Szinte természetes hogy abban a körforgásban, amelyben minden energiánk és reményünk vassá keményedik, aranyunk vassá válik, a vas vállalja azt a szerepet is, hogy az aranyat pótolja. A háboru elején az angol politika vezetőibemerei gunyos célnézettel beszélték az ezüst golyókról, amelyek soha nem tévesztik el. Azóta a britiek megtanulták, hogy a pénz csillogása megtörik a szürke-egyszerű vasérc komoly erején. Az ezüst golyók szerte röpködtek, de legfőképpen véres vasgolyókat kaptak értük cserébe a szövetségeseik katonái. Tisztejük és becsüljük meg azt a vaspénzt, amivel ma telik meg az ország. A Vas még ebben a formájában is háboru céljait szolgálja lehetővé teszi, hogy a nikkelpénzt beolvasszák a municiógyárakban. Demokrata érték lesz a vaspénz, hiszen a vas akkor sem válogat, ha puskagolyó, gazdag, deli ifjú legények, szegény öreg népfelkelők szívét egyaránt átúrja. Az új pénz sem válogat, olyan kicsi az értéke, hogy mindenkinek jut majd belébe. Két év előtt került forgalomba a háborus jöteknyszágnak az a szép jelszava, hogy: »Aranyt vásárolt. Most a vas megfordítja a mondást. Vasat aranyért. Hisszük, hogy lesz aranyunk is, vasunk is annyi, hogy nyugodt szívvel várhatjuk be vele ezeknek a nehéz, különös és izgalmas időknek a végét.

— **Tüvézsvé halálesettel.** Kedden délelőtt Kuzma községben Zrimm István házában tűz ütött ki. A ház tornácán elhelyezett 15 kereszt zabot a szomszédgyermekek állítása szerint Zrimm 10 éves fia felgyújtotta. A tűz átcsapott a házra s a betöltődő füst megfullással fenyegette Zrimm Istvánnak a házában szorult 3 éves Vilmos nevű gyermekét és anyósát. A veszedelmes helyzetben Stummer József élete kockázatásával a lakásba hatolt s az újult aszonny és gyermeket kimentette az égő házból. Az őregasszony az ájulásból magához tért s nem történt komoly baja, a kisgyermek azonban a nehéz füsttől megfulladt. Azonban kívül elégett az egész ház. Az orvosrendőri vizsgálatot Döbrentey Antal muraszombati tb. főszolgabíró és Brandis Szilvius dr. körörisor teljesítették. A tűz keletkezése okát azt vallották a szomszédos családok gyermekei hogy látták, mikor Zrimm 10 éves fia meggyújtotta a zabot. Ennek az állításnak valódiságát látszik bizonyítani, hogy a gyermek a tüzeset alkalmával elsőként hazulról s azóta se tért vissza. Az ügyészség Zrimm ellen gondatlanság miatt megindította az eljárást, miután a zabot a háztól 40 méter távolságban kellett volna elhelyezni.

— **Jön a cigaretta-jegy?** A kenyérgyég, lisztjegy, korpajegy, cukorigyég, zsirjegy és a többi jegy sorához rövidesen újabb jegy csatlakozik. Híre jár, hogy néhány napon belül kormányrendelet jelenik meg, amely a dohányfogyasztás szabályozását tartalmazza és előírja, hogy idehaza, a front mögött minden egyes dohányos menyit cigarettát és szivart fogyaszthat. A rendelet intézkedni fog cigaretta és szivarjegyek behozataláról. Információk szerint minden fogyasztó két szivar, illetőleg 4 cigaretta bevásárlására kap igazolványt. A cigarettajegyek kibocsátását az indokolja, hogy a dohánygyárak termelését főleg a hadrakelt sereg katonái részére tartják fenn, akik eddig a dohányból kiünő ellátásban részesülnek. A küzdő harcosok adagját nem akarják leszállítani, így tehát idehaza kell a fogyasztást redukálni. Az sokkal méltányosabb is, hogy inkább az itthonmaradtak nélkülözzenek, mint a harctérben levő katonák, akik a szenvedések közepette inkább rászorulnak a teljes dohányadagra.

— **Tűz.** Tallián Mihály 60 éves kismálnási lakos szerden kora reggeli órákban háza padlására ment, hogy marhái részére takarmányt hozzon le. Mialatt ép lejönni készült a padlásról,

észrevette, hogy a padlás bejratánál felhalmozott szalma kigyulladt, úgy hogy már le se tudott jönni a padlásról. A tűz egyre tovább terjedt, s mire az oltásra a szomszédok megjelentek Talliánt már a padláson eszméletlen állapotban találták. Súlyos égési sebével a muraszombati kórházba hozták, s egyben megindult az eljárás a tűz okának kiderítése céljából.

— **Mint ha mese volna.** Ez a hír, melyet egyik újszéki lapban olvassunk' a mai háborus világban úgy hangzik éppen, mint ha mese volna. Újvidéken még ma is, olyan árakon lehet sertéshús nenni, ahogy nálunk talán soha többé. A város vezetősége már a háboru kezdetén gondolt arra, hogy a háborunak egyhamar nem lesz vége tehát olyan élelmiszerüzemet teremtett, amelynek hálás lehet Újvidék lakossága. És hogy ezt is higgyék, ideírjuk szöszert az újszéki újszéki bíró, amely azt mondja, hogy: »Újvidék városában a háboru második évének derekátig a sertéshús kilója 3.20 és a zsír szinte az országban páratlanul álló olcsó: 4 koronás árban került a tisztviselők és a szegényebb sorsuak közt eladásra. Ma a háboru 24-ik hónapjában, Újvidék város vezetősége előrelátása, élelmessége, hazafias kötelességtudása és okos gazdálkodása folytán a hatóságú élelmiszer üzembem a sertéshús ára csak 3.60 korona és amikor Budapesten a zsír ára 15 K, Pécsen 14 K, Szegeden 14—15 K, Szatmáron 10—12 K, addig Újvidéken egy kiló hatóságú zsír ára csak 5 korona. Mindezek ekesen bizonyítják, hogy Újvidéken a hatóságú élelmiszerüzem hivatalának magaslátán állott és áll ma is és hogy az általános árdrgulást okos élelmiszer politikával ellensúlyozni lehet.«

— **A szombathelyi ev. lelkesésválasztás.** A szombathelyi ev. egyházközség tudvalevően lelkesésválasztás előtt áll. Az állásra egyhangulag és egyedül Kapi Béla kormányzó ev. lelkesét jelölték és így az ő megválasztása csupán formai. A választó közgyűlést eredetileg Szent István napjára tervezték, azonban azt tegnap adminisztratív okokból még sem tarthatták meg. Mint értesülünk, Kund Sámuel esperes a választó közgyűlést augusztus 30-án délután 4 órára tűzte ki.

— **Vedekezés a kerala ellen.** A belügyminiszter a kolera elleni védekezésről közzétett intézett az összes törvényhatóságokhoz. Megjegyzi a miniszter, hogy az ázsiai kolera Magyarorszá-

TÁRCA.

Apró mesék.

A tükrör

Hírét vettem annak, hogy boldoggá avatott a halál. Barátom, a husod összetépvé — csontfajd összezuza, dacos fejedből kiöccsant az agyvelő és meszes gödörbe hanytákok.

— Már könnyebb vagy, mint a sóhaj, tisztább, mint a vágó és a lelkek vándorol az őrben, mint végtelen alagutban ziháló vonat.

— Az anyád mondta, hogy kutassam ki fiókaidat és tépjek papírmultakat össze: mily sok asszony képe, illatos levelek, pillanatok, mámorok. Zöld selyembe kötve fűszeres versek, egy ezüst kés, márvány gnom, piciny pisztoly; egy másik fiókban aranyfonál sál, balzsamos papírba zárt hervadt nárcisz, bonbonok. S iróasztalod egyik eldugott fiókjában megtaláltam a csoda-tükröt.

— Velencében ketten vittük s emlékszel, hogy magyarázta neked a kalmár: uram, ebben a tükröben mindenki arca megmarad s bárki megláthatja azt, aki belenézett valaha.

— Oh, csoda-tükrör, most beléd nézek és látni akarom Barátom arcát. Oh, csoda-tükrör, mutasd meg Barátom szépséges arcát. Hisz na-

ponta beléd mosolygott, amikor finom fűrtjeit kéfelte perzsa frankusszal s fényesítette haját bódító enkaliptus olajjal.

— S hiába keresem Barátom arcát, a tükrör csupán az én arcomat mutatja: sápadt homlokomon csapzott haj, vörösrre sirt szemek, kékülő ajkion szomorú mosoly: én vagyok.

— S földhöz vágtam a csoda-tükröt. S minden darabkájában egy-egy arc kerül a porba. Oh élet, a te csoda-tükrödbe annyian belenéznek és önmagukat látják benne. Az alkotó mikor un meg téged s ezer darabra tör?

— Bezártam Barátom iróasztalát, a kulcsot az anyjának adtam. Fáradt, öreg lakaj gyertyát gyújt s fekete seprivel seprerte össze a tükrördarabokat s a gunyos holdvilág sugarai megfürdötték a csillogó üvegszilánkokban.

A könyvek tava.

Éjszaka a halál lejtőt hoztam és mondta csöndes mosolyal.

— Akarsz velem jönni? Elviszlek a könyvek tavához.

A könyvek tava nagyon messze volt és amig odaértem, a tistemről majd leszakadt a hus.

— A könyvek tavában a bánat hatyuja fürdött és borzolta a vízet fehér tollaival, arancsónakon a szenvedés istenasszonya énekelte és haját

a szél fonta. Vörös virágok illatoztak a sötétben s égig nőttek a virágok, komondor nagyságu tücskök hegedültek a fűben, amely vastagabb volt mint a földön — az ezer éves fa. Az ut fehérporos volt, s a Halál csöndesen sugta:

— Ezt a port csontokból örölte össze az idő malma s a molnár, az ördög száz boszorkány-nyal seprtetni az utakat. A könyvek tavában millió és millió pica él: cézárkok lelkei ezek... A nő partján kigyók és varangyos békák tanyáznak: tunya udvaronok lelkei ezek — soha ily dus nem volt a könyv tavának víze, mint most, mert a földről sirják fel a könyveket.

— És kik sirták össze a könyv tavát? Kérdetem bátoratlanul a haláltól — talán a boldog szerzeteseköz, a gyermekek, az asszonyok?

A halál megvetéssel szölt:

— A könyv tavát azok sirták össze, akik a háborut csinálták. A hipokraták könyvei ezek, amelyekbe az özvegyek és az árvaak könyve nem vegyül, mert ezek titokban folyanak el.

— És mivé válnak ez özvegyek és árvaak könyvei? kérdeztem lázasan.

Viharrá válnak s tisztává mossák a világot tisztává mossák a földet, tisztává mossák a napot az égen.

És a halál homlokán csökölt s eltűnt.

gon a közelmultban csupán néhány esetben mutatkozott ugyan, de számolni kell a behurcolás lehetőségével és ez ökolát már most kell tenni minden szükséges intézkedés. Különösen hangsúlyozza a miniszter, hogy a közbiztaság fenntartása érdekében a hatóságok mindent tegyenek meg, a szükséges figyelemzető nyomtatványokat terjeszték a nép között, legyenek figyelemmel a házi rovarok irtására, mert számos tapasztalat mutatja hogy a legtöbb fertőző betegségek ezek a szét-hurcolói.

— **Távírási díjak fölételese.** A távírási díjak 1916. augusztus hó 15 től az alább felsorolt viszonylatokban a következőképp állapították meg. 1. A belföldi forgalomban, továbbá Ausztriával, Boszniá és Hercegovinával való forgalomban egy sző díja 8 fill. de a legkisebb díj táviraontként (dijmínimum) 1 kor. Ugyan a díj érvényes ezentul a helyi és szomszédos forgalomban, valamint a magyar osztrák csapatok által megszállott orosz sserb és montenegrói területekre is. Hírlaptávírási díja igazolvánnyal ellátott tudósítók részére a belföldön szavankint 3 fill., Ausztriával és Bosznia Hercegovinával szavankint 4 fill., de mindhárom viszonylatban a legkisebb díj 1 kor. Igalvóvány nélkül feladott hírlaptávírók díja a belföldi forgalomban 400 szőig 10 kor., azonfelül százszavankint 2 kor. 50 fillérrel több, aasztriával 500 szőig 15 kor. és minden további 100 szőért, vagy ennek megkezdett részéért további 3 kor. 2. Németországgal való forgalomban 1 sző díja 10 fill., de a legkisebb díj táviraontként 1 kor. 3. A felemelt tarifa alkalmazást nyer a szavak száma szerint fizetett különleges szolgálatoknál is p. o. válláslizetés, vételjelentés stb. Az egyéb külön szolgálatokért 400 mellékdíjak kiszámításának módja (p. o. többszörösítés díj, sürgős kezelés, összevlaszás, küldőnczi, postai értesítés, a telefonon való közvetítés ugy a feladásnál, mint az érkezésnél stb.) egyelőre nem változik.

— **Népfelkelők felmentése** A legutóbbi pót-szemlén alkalmasnak talált 19—31 éves népfelkelők, ha felmentési kérelmüket addig el nem intézik, augusztus hó 28-án bevonulni kötelesek. E szabály alól, mint a Kültügy-Hadügy írja, csak katonai célra dolgozó gyárak alkalmazottai, köz-hivatalnokok, közérdekből fontos intézményeknek, vállalatoknak, üzemeleknél állandóan s hivatszél-

Asszonyom . . .

— Asszonyom, már nem vagyok az Öné. Láttam béna katonát, fehér volt az arca, mint a kréta, vörös a szeme, mint a rubin. És nem volt lába. (Asszonyom az ön bokáit nem tudom dicserni.)
— S amíg sétáim tartott, két vak katonát láttam s mindkettő a napba nézett s kereste az istent. És vakok voltak. (Asszonyom, megénekeljem az Ön két szemét?)

— Fáradt katonák vonszolták testüket az utcán, mankón jártak és köhögtek és haláliszag futott utánuk. (Asszonyom, Ön ilyenkor automobilla utánjárád hátra dül és cirogatja kedvenc kutyáskáját.)

— Özvegyek álltak a boltok kirakatai előtt és néztek a kenyeret s árva vártak valakire és az utcán temettek folyton. (Asszonyom, Ön még most is tejbem fürdik és papagájának ananászt adja?)

— Asszonyom, nem tudok az Öné lenni. Asszonyom, a lellem másoké. Én azoké vagyok, akik szenvednek, akik sápadtak, akiknek fájminden tagjuk — azoké vagyok, akik elhagyottak és akik tűrnek türellemmel s ha azt akarja, hogy szeressem, jöjjön velem. Elviszem kórházba, temetőbe, kunyhóba, utcákra — mindenivé elviszem és mindenütt látni fogja a szenvedést. Asszonyom legyen azoké, akikért most én se vagyok az Öné.

rién alkalmazottak, továbbá vasutasok vétének ki. Ezek, ha felmentési javaslatukat a bevonulás napjáig el nem intézik, a tényleges szolgálat alól egyelőre felmentetleken tekintetnek és polgári foglalkozásukban egyelőre megmaradhatnak.

— **Beíratások a polg. iskolában.** A muraszombati áll. polg. fiúiskolában, az 1916. 17. tanévi beíratások napján, szept. 10. 11. és 12-én d. e. 9—12 óráig tartatnak meg, míg a javító vizsgálatok szept. 9-én d. e. 8 órakor. Csak azon tanulók fogjuk fölvenni, akik mult évi iskolai, születési- és újraoltási bizonyítványukat bemutatják s szülőik vagy gyámjuk kíséretében jelennek meg. Fizetendő díjak: tandíj egész évre 20 K, félévre 10 K, beíratási, kirándulási, könyvtár és értesítő díj 6 K. Tandíjmentességért csak azon szégyensorsu tanulók folyamodhatnak, akiknek utolsó iskolai bizonyítványukban több a jeles és jó érdemjegyük, mint elégséges. Magániskolák javító vizsgálata, valamint tantervkülföldi vizsgálatok a rendes időben, szept. 1-én d. e. 9 órakor tartatnak meg, az igazgatóság.

— **Bevonulási hirdetőny.** Az 1885. évtől 1897. évig terjedő időközben születet s a népfelkelői szemlén alkalmasnak talált népfelkelők bevonulására vonatkozó hirdetőnyek ma jelennek meg a nyilvánosság előtt. A bevonulás ideje 1916 évi aug. 28-ika. A bevonulók erős lábbelit, legalább 2 inget, 2 alsónadrágot, vagy kapcát, két törülközőt, 2 zsebkendőt, valamint evőeszközt és tisztítóeszközt vigyenek magukkal.

— **A buza és a rozs kiörlési arányának megváltoztatás.** A hivatalos lap má száma a kormány rendeletét közli, amely a búzát és a rozs eddigi kiörlési arányát megváltoztatja és kimondja, hogy a két százaléknál nem több idegen keveréket tartalmazó hetvenhat kilogramos súlyminőségű búzát nyolcvannegy százalékra kell kiörlőni és ebből a következő háromfajta lisztet szabad előállítani: 1. Finom, az az régi típusu nullás lisztet a megöröndő buza összsúlyának legfeljebb tizenöt százaléka erejéig; 2. főzőlisztet az összsúly husz százaléka erejéig és 3. kenyérlisztet az összsúly 84 százaléka erejéig. — Rozsból 85 százalékat kell ezentul kiörlőni. A megállapított árak nem változnak.

— **Vásári lopás.** K. Péter és neje tótkereszturi lakosok a csütörtöki vásáron egy cipész sátrából két pár cipőt loptak el. A csendőrség futás közben elfogta őket és beszállította a járásbíró-sághoz.

— **Könyvet a hadifogyloknak.** A hadügy-miniszter 1916. évi jul. 17-ikegi kiadott rendelete értelmében a hadifogságban levő katonák részére a könyvküldet a Vöröskereszt Hadifogylokat gyámoltó bizottsága (Üllői-ut) közvetíti. Miniszteri rendelet van azonban arra is, hogy a stockholmi hadifogylo-konferencia értelmében csak olyan könyvek küldhetők, amelyek 1913-ban, vagy előbb jelentek meg. Képes folyóiratok vagy valamely más korábbi háborúval, a hadviselő országokkal és politikával foglalkozó könyvek nem küldhetők ki. A könyvet azonban az ajándékküldő nem vásárolhatja meg, mert a miniszter elrendelte, hogy a könyveket a Hadifogylokat gyámoltó bizottságnak kell megrendelnie és e célból a könyv árát oda egyidejűleg be kell küldeni.

— **A lótenyészési bizottság ülése.** A vármegyei hármas lótenyészési bizottság tegnap délelőtt tartotta ülését a vármegyeiherczén Herbzt Géza alispán, Förster Ottó gazd. felügyelő, Horváth Jenő alezredes palni méntelepi parancsnok, Tengler Elemér dr. előadó és Molnár István menekári önmagy jelenletében. A bizottság elhatározta, hogy Kemencs-magasiban egy fedeztetési állomást létesít két ménnel. Az ősi rendes magánméntvizsgálatok határ-napját a következőképp tűzték ki: Szombathely okt. 10., d. e. 10 ó. Szentgotthárd okt. 11., d. e. 8 ó.

Kőrmend okt. 11., d. u. 2 ó. Németújvár okt. 12., d. e. 9 ó. Muraszombat okt. 13., d. e. 9 ó. Sár-vár okt. 17., d. e. 10 ó. Celdömölök okt. 17., d. u. 2 ó. Felsőőr okt. 18., d. e. 9 ó. Kőszeg okt. 18., d. u. 4 ó. Vasvár okt. 19., d. e. 9 ó.

— **A vitészégi érmek pótdíja.** A pénzügy-miniszter korrendeletben intézkedik a háborúban szerzett vitészégi érmek birtokosainak jövő havi pótdíjak utalványozása iránt. Eszerint az 1914. évi október 1-től kezdve az arany vitészégi érem után havi 30 korona, az első osztályú ezüst vitészégi érem után havi 15 korona, a második osztályú ezüst vitészégi érem után havi 7 korona 50 fillér pótdíj minden hónap elcséjen esedékes azok részére, akiket már eddig kiűntettek. Az ezután történő kiűntetések után mindig az illető hónap 1-től kezdve számítanak a pótdíjak.

— **Uj rendelet a korpaneműek áráról és forgalmáról.** A hivatalos lap má száma közli a kormány rendeletét, amellyel a korpa és a takarmányozási celokra szolgáló egyéb ipari termékek és hulladékok forgalomba hozásának újabb szabályozata és új maximális ára van megállapítva. Korpát kölestakarmánylisztet, köleshéjat, olajpógácsát, cukorszörpöt (melasse), száritott répaszeletet, valamint száritott moslék- és törkelyléket sem magunkba, sem állati táplálkozásra alkalmas más anyagokkal keverve, vagy takarmányozásra alkalmas módon feldolgozva máséket, mint a Korpa-központ közvetítésével forgalomba hozni nem szabad. A fentebb felsorolt ipari termékekért és hulladékokért követelhető legmagasabb árát rendes minőség mellett métermázsánként (100 kg.) tiszta súlyra a következőképp állapította meg a miniszterium:

Korpa	20 K
kölestakarmányliszt	36 K
Köleshéj	16 K
Repcepogácsa	30 K
Vadrepcepogácsa	30 K
Napraforgómag pogácsa	40 K
Gomberkamag pogácsa	40 K
Tökmag pogácsa	45 K
Lenmag pogácsa	40 K
Kendermagpogácsa	20 K
Keményítőgyári száritott tengeri moslék	32 K
Keményítőgyári száritott burgonyamoslék	19 K
Száritott sörtörköly	26 K

Ezeket a legmagasabb árakat, a melyek magukba foglalják a rakodó állomáshoz való szállításnak és a berakásnak költségeit is, csak nélkül, készpénzfizetés mellett történő kiadás esetei kell érteni s ezek az belföldi, mint a külföldi származásu nyers anyagok feldolgozásánál előálló termékekre és hulladékokra. Az olyan pogácsáért, amely többféle mag preseléséből állítottat elő, csak abban találhat magykból előállítható leg-oltsóbb pogácsára követelhető.

— **Elvesztett tárgy.** Donosa Viktoria, ki jelenleg Dr. Geiger Vilmos muraszombati járásorvosnál szolgál, augusztus 13-án Sürubáza községben készitaskában elhelyezve volt, 1 drb. arany láncón lévő madonnát zivecses fűggelekkel, és 4 korona aprópénzt elveszített. Kéri a becsületes megtalálót, hogy e tárgyakat neki visszaadja zivecsesen jutalmazza a megtalálót.

— **A Rovás** című rovatot olvassa el naponként a Budapestben megjelenő Az Újság politikai napilapban. A háborús helyzet kimerítő és szakszerű magyarázata. Bü hirrovat, tájékoztató és minden tudnivalót fellelő közgazdasági rész. Egyes példány ára 12 fillér. Kapható minde újságelárusítónál. előfizetési árak: Egész évre 32 korona. Félévre 16 korona Negyedévre 8 korona. Egy hónapra 2 K 80 f. Megrendelés cím: Az Újság Kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.

A szerkesztésért felelős: **Dr. Vályi Sándor.**

Ujdonság!

Felnőtnék, gyermeknek egyaránt élvezet!

Mindenki a zsebében hordhat egy kis kinematograf színházat! Csodálatosan élmés találmány! Szébbnél-szebb képsorozatok!

„ZSEB-MOZI“

Egy kis miniatűr mozi, melynek szemlélése nagyinak és kicsinynek nemcsak szórakozás, de élvezet is. Vásároljon — egyet és minderről meggyőződhet! —

Ára mesésen olcsó!

Kapható Balkányi Ernő üzletében.

Száraz

cserhasáb és cserdorong

TŰZIFÁT

szállít

a salomvári állomásról a

Salomvári Erdőgazdaság.

Ne feledkezzünk meg a kórházainkban ápolt sebesült katonákról!

101/1916. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. illetőleg az 1908. évi XLI-ik tcz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 699/2 s több számú végzése következében dr. Vályi Sándor ügyvéd által képviselt Kalchbrenner és Nádaai muraszombati lakosok javára 123 kor. 64 fill. és 989 kor. 20 fill. s jár. erejéig 1915. évi márczius 6 s több napon fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 895 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kis futkoszó szekér, hordó, láda, bor, bicikli, gramofongép, lemez, asztal, pad és borjúkból álló ingóságok nyilvános árverésben eladottnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbírósnak 1915-ik évi Pk. 699/6. számú végzése folytán fent felsorolt tőkekövetelések, és járulékaikból még hátralévő követelések és járulékaik erejéig, Kisfalud községben, a végrehajtást szenvedettek lakásán leendő megtartására

1916. évi szeptember hó 7-ik napjának

délelőtti 11 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Kelt Muraszombat, 1916. aug. 25.

SZABADFY JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.

≡ VASVÁRMEGYE ≡
≡ LEIRÁSA ≡

népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. ára 20 fillér. Kapható BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papirkereskedésében, Muraszombatban.

Az 1916—17. évi összes iskolakönyvek kaphatók

Balkányi Ernő könyvkereskedésében Muraszombat.

Köhögés

rekedtség,
elnyálkásodás,
hurut és gőrcsós
köhögés ellen.

MILLIÓK

használnák a **Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. 6100** közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák **csomagongént 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért** kapható Muraszombatban **Dr. Bölcs Gyula** gyógyszerárban.

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jöminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyeket**

csak **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedésében Muraszombatban szerezhet be.

Előfizetőknek ingyenes
hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos

BENKŐ JÓZSEF Szállódája az „Elefánt“-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JOZSEF épület- és butorasztalos. Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolesőbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona“ kávéháza.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetőknek ingyenes
hirdetés-rovata.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéménysopró-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Köhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÜHÁR ISTVAN vendéglős Mezővár.

KÜHÁR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SAVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Köhida.

SIFTAR MIHALY vendéglős Sürüház.

SOMMÉRT JOZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITÁN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

PLACSEK VENCEL órás és aranyműves Muraszombat.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

KALCHBRENNER és NÁDAI

bornagykereskedése. Gróf Szápáry utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár és mindennemű gazdasági gépekben.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

PÉTERKA F. RENCZ vendéglős

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR göztéglagyára.

RITUPER ALAJÓŠ épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján Muraszombatban.